

requests, give orders» [2, p. 16]. But if there is a lack of classroom training and communicative experience, *senders* spend most of time, given for «*cognition → output*» performance, in efforts to bring together their theoretical input and practical needs. According Rebecca Hughes, «it is evident that our strongest and most direct associations ought to be with the spoken language, in speaking we must have all our associations between ideas and words in perfect working order: we have no time to pick and choose our words and constructions, as we do in writing» [1, p. 143]. Language skills come from sequence of interactive classroom activity, such as listening to authentic texts; watching video content of native speakers interacting; various types of role-playing activities; working with online platforms, created to improve learning worldwide; poetry reading and creating, etc.

On the other hand, *receivers*' goal is to interpret offered utterance as much accurately as it's implied by senders, but rather through its meaning than it's correspondence with grammar rules and peculiarities. Anyway, the most significant problem is that as well as being within space of foreign mentality, participants, moreover, exist in different dimensions of verbal reaction. On this basis, teachers should combine linguistic benefit with cultural background of foreign language in the process of FLT. It means, in order to be taught to create productive conversation, students should be trained how to:

- 1) *start* dialogue in unfamiliar environment;
- 2) manage *turn-taking* during interlocution;
- 3) *interrupt* other speakers without danger to be considered rude;
- 4) master *topic-shifts* features of speakingship;
- 5) manage *closing part* at the end of communication, implementing, as a rule, in three stages: *pre-closing, follow up* and *closing*.

That is precisely why tutor's role at the stage of students' communicative performance is increasing greatly. Current approach allows to bring together linguo-cultural mastering of *senders* and communicative «expectation» of *listeners*, that based, in its turn, on their target language world view. Actualized in collaborative *sender-receiver* activity, the art to convey and perceive authentic by their nature messages with the means of foreign language is considered to be the key factor to estimate the teacher's achievement and productivity.

References:

1. Hughes, R. Teaching and Researching: Speaking (Applied Linguistics in Action). 2nd ed. Pearson Education Limited, 2011. – 197 p.
2. Widdowson, H. E. The teaching of English as communication. ELT Journal, 1972. – 1 : Pp. 15 – 19.

УДК 378:656.071.1

Бабишена М. І.

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри гуманітарних дисциплін

Херсонської державної морської академії (м. Херсон)

МАЙБУТНІ СУДНОВІ ОФЦЕРИ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ «ЛЮДИНА–ЛЮДИНА» І «ЛЮДИНА–МЕХАНІЗМ»

Низка наукових джерел висвітлює питання формування професійних якостей майбутніх фахівців [1; 2; 3; 4; 5], проте кожна професія має певні відмінності та свою специфіку. Новий погляд на формування професійно значущих якостей майбутніх суднових офіцерів засобами

суспільно-гуманітарних дисциплін стосується системи діяльності «людина-людина» і «людина-механізм» одночасно. Тобто навчальний процес вищого навчального закладу має закласти підвалини критичної оцінки свого життєвого та професійного досвіду, усвідомлення вибору шляху та методів удосконалення особистісних та професійних якостей, здатність до критики та самокритики, наполегливість у досягненні мети, зацікавленість у якості майбутньої професійної діяльності, здатність до відповідальності, до прийняття рішень, здатність до ефективної роботи в команді, евристичність, комунікативність, навички інтеграції, саморегуляції, саморозвиток професійної особистості у поєднанні з професійною діяльністю, постановка та розв'язання професійних завдань, вирішення проблемних ситуацій, самовизначення, самореалізації, самовдосконалення, самоствердження, розвиток адекватної самооцінки, оволодіння етико-деонтологічними нормами, вміння планувати і контролювати навчальну діяльність, ініціативність, наполегливість, навички складання основного та перспективного професійного плану.

1. *Провідним ресурсом ефективної професійної діяльності є особистість майбутнього суднового офіцера*, його вміння і навички організації людських та матеріально-технічних ресурсів. Особистість майбутнього суднового офіцера має напрацювати і закріпити професійно значущі якості під впливом низки чинників.

2. При викладанні суспільно-гуманітарних дисциплін ставляться акценти на тому, що теоретико-практична підготовка має реалізуватися у майбутній професійній діяльності суднових офіцерів.

3. *Успішності майбутньої професійної діяльності сприяють набуті професійно значущі якості*, котрі повинні розвиватися під впливом викладання суспільно-гуманітарних дисциплін: відповідальність, вимогливість, безкомпромісність, професійна компетентність. Дисципліни суспільно-гуманітарного циклу у формуванні професійно значущих якостей майбутніх суднових офіцерів – стратегічно важливі вкладення.

4. *Технічна підготовка*, що здійснюється відповідно до навчального плану, забезпечує суто професійну підготовку, а *суспільно-гуманітарні дисципліни* дають можливість формування тих психолого-педагогічних якостей, які є важливими у процесі взаємодії з людськими чинниками. Проте сучасні вимоги до майбутнього фахівця потребують умінь і навичок практичної реалізації набутих знань, сформованості професійно значущих якостей майбутніх суднових офіцерів.

5. Оскільки навчальний процес відбувається в умовах постійних змін, то він покликаний сприяти оперативній та успішній адаптації до новоутвореного колективу, готовності до майбутньої професійної діяльності – знання, уміння, навички, професійна компетентність, діяльність в ізолюваному середовищі та екстремальних умовах

6. Навчальний процес відбувається з урахуванням потреб сучасного мореплавства, де професійно значущі якості посідають одне із чільних місць.

7. *Суспільно-гуманітарні дисципліни у поєднанні з професійною підготовкою покликані розвинути професійно значущі якості, необхідні для подальшої реалізації у майбутній діяльності суднових офіцерів.*

Успіх суднового офіцера залежить від рівня володіння навичками управлінської компетентності, котра включає в себе:

- ✓ глибокі та змістовні знання професійної сфери – знання механізмів та особливостей їх дій, знання електричної частини судна, уміння судноводіння і техніки безпеки;
- ✓ знання, вміння і навички управлінської діяльності та роботи з підлеглими.

Лише за цієї умови судновий офіцер зможе досягти результативної професійної діяльності всього колективу.

Список використаних джерел:

1. Зеер Э. Ф. Психология профессий / Э. Ф. Зеер. – М.: Академ. проект, 2003. – 336 с.
2. Климов Е. А. Психология профессионала / Е. А. Климов. – М.: МПСИ: Воронеж: МОДЭК, 1996. – 400 с. – (Психологи Отечества: избр. психолог. труды в 70 т.).
3. Климов Е. А. Психология профессионального самоопределения: учебное пособие для студентов вузов / Е. А. Климов. – М.: Академия, 2004. – 304 с.
4. Маркова А. К. Психология профессионализма / А. К. Маркова. – М.: Междунар. гуманитар фонд «Знание», 2006. – 308 с.
5. Шадриков В. Д. Проблемы профессиональных способностей / В. Д. Шадриков / Психологический журнал. – 1982. – № 5. – С. 13–26.

УДК 651.2:004.91

Балагура О. О.

кандидат філософських наук,

доцент кафедри філософії та педагогіки

Національного транспортного університету (м. Київ)

ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ – КОНСЕРВАТИВНА СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Проблеми запровадження електронних документів та системи електронного документообігу продовжують бути доволі актуальними в сучасних українських ділових колах. Набувають значної політичної, економічної та соціальної ваги у зв'язку з розширенням використання інформаційно-комунікаційних технологій у суспільних відносинах, розбудові систем електронних платежів, електронної торгівлі, в електронному оподаткуванні, управлінні, урядуванні тощо.

Системи електронного діловодства та документообігу сприяють створенню нової організаційної культури, створивши умови роботи для працівників більш спрощеними, цікавими й значимими. Інформаційні технології дозволяють робітникам працювати не тільки над виконанням внутрішньовідомчих задач, але і спільними зусиллями вирішувати більш широкий спектр державних проблем.

Електронний документообіг є одним із найголовніших технічних елементів системи електронного урядування, оскільки безпосередньо забезпечує циркуляцію електронних документів, які є основою нової форми взаємодії держави та суспільства.

Актуалізація теми зумовлена тим, що на сучасному етапі розвитку країни з'явилась необхідність єдиної інтегрованої системи документообігу, яку неможливо запровадити відразу. І це є значною проблемою, бо документообіг у нашій державі є системою, що забезпечує роботу з документами, які надходять ззовні та готуються всередині установи, насамперед реєструються, передаються працівникам організації, допомагають здійснювати контроль за виконанням певних різновидів робіт, вести довідкову роботу і, врешті-решт, виконувати функцію збереження інформаційних даних тощо.

Використання системи електронного документообігу забезпечує наступні конкурентні переваги інноваційного характеру:

- вдосконалення управлінських та бізнес-процесів;
- документальна підтримка роботи з клієнтами і діловими партнерами;